

NACIONALNI PROGRAM RAZVOJA SOCIJALNOG TURIZMA

Strateška radionica
Ministarstvo turizma RH

Zagreb, 2.12.2013.

50

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

Temeljne odrednice socijalnog turizma

Temeljne odrednice socijalnog turizma

Ciljne skupine:

- Djeca
- Mlađe punoljetne osobe (do 30 godina)
- Starije osobe (65+)
- Osobe s invaliditetom
- Branitelji

50

godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development

Cilj projekta

Definiranje strateških smjernica za usuglašeno i koordinirano djelovanje glavnih dionika relevantnih za razvoj socijalnog turizma u planskom razdoblju Strategije razvoja turizma RH do 2020. što obuhvaća:

- Određivanje zajedničke razvojne vizije socijalnog turizma
- Institucionalno organiziranje dionika socijalnog turizma
- Utvrđivanje najprimjerenijih razvojnih modela socijalnog turizma
- Smjernice za prilagodnu zakonodavnog okvira kojim se regulira područje socijalnog turizma
- Podizanje razine javne svijesti o značaju socijalnog turizma

Načela izvođenja projekta

Otvorenost

IT – MINT HR

Primjedbe

Prijedlozi

Multidisciplinarnost

Multidisciplinarnan
tim

Sredstva EU

EU financiranje

Uključivanje dionika

MINT

MSPM

HFHS

V. NAZOR d.o.o.

MUH

HSUTI

Planiranje

Strategija razvoja
turizma RH do
2020

Dubinski intervjui

Fokus
grupa/Strateška
radionica

Relevantni i recentni podaci

EU dokumenti
(Europa 2020)

Strategija razvoja
turizma RH do
2020.

Znanstvene i
stručne
publikacije

Struktura dokumenta

- Uvod
- Analiza trendova i primjeri dobre prakse s područja EU
- Stanje turističke potražnje i ponude socijalnog turizma – status quo analiza
- Potencijalni dionici razvoja socijalnog turizma u RH
- SWOT analiza socijalnog turizma u RH
- Vizija razvoja socijalnog turizma u RH
- Smjernice i ciljevi razvoja socijalnog turizma u RH do 2020. godine
- Način poticanja i modeli financiranja razvoja socijalnog turizma u RH
- Ključni projekti u razvoju ponude
- Zaključci i preporuke

Analiza trendova u EU

Ponuda

- Postmodernističke vrijednosti – dostojanstvo, emancipacija i socijalna uključenost svih pojedinaca
- EU program CALYPSO – 2009. – 2013.
- Pružanje ponude kroz smještaj prilagođen potrebama osoba s invaliditetom
- Financijska potpora odmora kroz odmorišne bonove i sl.
- Primjeri najbolje prakse: Norveška, Danska, Velika Britanija, Francuska, Španjolska, Belgija, Portugal i Mađarska

Potražnja

- U 2012. 28% stanovnika EU nije putovalo izvan mjesta svog boravišta – udio starijih od 55 godina (34%), niska stručna sprema (49%), stanovnici ruralnih područja (31%) i nezaposleni (35%)
- Ukupnu potražnju je teško procijeniti, a ovisi o više kriterija socijalne ugroze – nezaposlenost, obitelji pod financijskim pritiskom, invalidne osobe
- Gotovo 20 milijuna nezaposlenih u eurozoni, a od toga 5,6 milijuna mladih
- 39 milijuna osoba s nekim oblikom invaliditeta
- 24% stanovnika EU živi u riziku od siromaštva, 18% stanovnika je starije od 65 godina, 35% je djece i mladih

Pregled turističke ponude i potražnje socijalnog turizma u RH

Ponuda

- Tek 48 hotela u RH ima ponudu prilagođenu invaliditetnim osobama
- Hosteli, odmarališta Crvenog križa, dječja odmarališta u vlasništvu gradova, sindikalna odmarališta
- Kao dio ponude može se promatrati 13 specijalnih bolnica za medicinsku rehabilitaciju
- Nacionalni propisi propisuju da se prilikom rekonstrukcije i gradnje građevina treba osigurati nesmetani pristup i kretanje za osobe smanjenje pokretljivosti
- Javne turističke infrastruktura nije u potpunosti prilagođena osobama s invaliditetom
- RH raspolaže s 11 plaža i kupališta koja imaju osiguran pristup osobama s invaliditetom
- Još uvijek na postoje financijske potpora odmora kroz odmorišne bonove i sl.

Potražnja

- U 2012. 28% stanovnika RH (postotak jednak kao i u EU) nije putovalo izvan mjesta svog boravišta, pretežito zbog financijskih razloga
- Gotovo 20% nezaposlenih u 2013.
- Ukupno je oko 18% osoba starijih od 65 godina
- Nešto više od milijun umirovljenika (26% ukupnog stanovništva)
- Pola milijuna osoba s nekim oblikom invaliditeta, od čega je oko 12% branitelja
- 37% stanovnika živi u riziku od siromaštva, a siromašnih je 21%

Potencijalni dionici razvoja socijalnog turizma u RH

MINT

Nositelj i koordinator Nacionalnog programa razvoja socijalnog turizma

MSPM

Savjetodavna uloga u kreiranju programa za sve ciljne skupine

HFHS

Ključni nositelj programa za ciljnu skupinu djece i mladih i smještajnih kapaciteta za sve ciljne skupine

V. Nazor d.o.o.

Koordinator programa za djecu i mlade (od 7 do 17)

MUH

Koordinator programa za umirovljenike

HSUTI

Koordinator programa za osobe s invaliditetom

SWOT analiza

PREDNOSTI

- Postojanje volje i želje za razvojem ovog oblika turizma
- Iskustvo potencijalnih dionika razvoja u bavljenju socijalnim turizmom
- Uhodane i dobro organizirane socijalne organizacije
- Postojanje niza objekata u državnom vlasništvu koji se mogu prenamijeniti za potrebe socijalnog turizma

NEDOSTATCI

- Nedostatni i neprilagođeni smještajni kapaciteti
- Nedefinirana zakonska regulativa
- Administrativne prepreke za organiziranje putovanja i pružanje ugostiteljskih usluga
- Manjak subvencija za ovaj oblik turizma
- Nepostojanje zajedničkog prodajno-komunikacijskog kanala
- Nedovoljna suradnja između potencijalnih dionika razvoja

PRILIKE

- Porast svijesti o socijalnom turizmu u EU
- Ekonomska situacija u EU i RH koja utječe na povećanje potencijalnih korisnika socijalnog turizma
- Mogućnost korištenja EU fondova
- Mogućnost otvaranja novih radnih mjesta
- Produženje turističke sezone
- Socio-ekonomska revitalizacija pasivnih krajeva

PRIJETNJE

- Pojedine zemlje EU imaju izuzetno visok stupanj razvijenosti ovog oblika turizma
- Nerazumijevanje lokalnih zajednica za razvoj socijalnog turizma
- Nerazumijevanje između korisnika socijalnog turizma i drugih skupina posjetitelja
- Moguća neispunjenja očekivanja ciljne skupine turista

Vizija razvoja socijalnog turizma

U 2020. godini socijalni turizam u RH biti će razvijen i prepoznatljiv turistički proizvod podjednako usmjeren na sve društveno zapostavljene skupine, a osobito na djecu i mlade, umirovljenike i osobe s invaliditetom. Kroz razvoj turističke ponude s područja socijalnog turizma svakoj osobi će se osigurati temeljno ljudsko pravo na odmor i razonodu, uz istovremeno smanjenje sezonalnosti i poticanje gospodarskog rasta područja na kojima se razvijaju sadržaji socijalnog turizma.

Mogući izvori EU financiranja (MFF 2014.-2020.)

- European Social Fund (ESF)
- European Regional Development Fund (ERDF)
- HORIZON 2020 Fund
- Erasmus for All Fund
- Programme for Social Change and Innovation (PSCI)
- Instrument for Pre-Accession Assistance

Prijedlozi općih mjera

1. Osnivanje Nacionalne udruge za razvoj socijalnog turizma
2. Analiza i unapređenje zakonodavnog okvira
3. Izrada baze podataka o SO za socijalni turizam
4. Izrada prodajno-komunikacijskog kanala (web portala) s informacijama o ponudi socijalnog turizma
5. Stavljanje neiskorištenih objekata u javnom vlasništvu u funkciju socijalnog turizma (100 potencijalnih objekata)
6. Izrada nacionalnog programa odmorišnih bonova
7. „Public awareness“ kampanja o značaju socijalnog turizma

Projektni prijedlozi za sve ciljne skupine

MLADI MOBILNOST BEZ GRANICA

POTENCIJALNI PROJEKTI

- Revitalizacija starih i zapuštenih objekata u javnom vlasništvu - prenamjena u hostele
- Proširenje smještajnih kapaciteta i podizanje kvalitete usluge u nacionalnoj mreži hostela
- Razvoj turističke ponude i sadržaja prilagođenih mlađim ekonomski obespravljenim osobama

NOSITELJI

- Ministarstvo turizma RH
- HFHS

OSTALI DIONICI

- MSPM
- UHPA
- UPUHH
- Regionalna i područna samouprava
- Udruge građana

DJECA EDUKACIJA KROZ TURIZAM

POTENCIJALNI PROJEKTI

- Prilagodba smještajnih kapaciteta za organizirani boravak djece
- Unaprjeđenje zakonske regulative s područja organiziranog odmora djece i mladeži
- Edukacija turističkih kadrova za rad s djecom

NOSITELJI

- Ministarstvo turizma RH
- Vladimir Nazor d.o.o.
- HCK

OSTALI DIONICI

- MZOS
- UHPA
- UPUHH
- Regionalna i područna samouprava
- Udruge građana

UMIROVLJENICI AKTIVNO STARENJE

POTENCIJALNI PROJEKTI

- Smanjenje administrativnih prepreka za organiziranje putovanja i pružanje ugostiteljskih usluga
- Kreiranje turističkih proizvoda za umirovljenike
- Subvencioniranje posjeta nacionalnim parkovima, muzejima i ostalim turističkim sadržajima

NOSITELJI

- Ministarstvo turizma RH
- MUH
- SUH

OSTALI DIONICI

- MSPM
- MZ
- Regionalna i područna samouprava
- Udruge građana

OSOBE S INVALIDITETOM TURIZAM OSLOBOĐEN PREPREKA

POTENCIJALNI PROJEKTI

- Prilagodba turističke infra i suprastrukture
- Subvencioniranje turističkih putovanja obiteljima OSI
- Razvoj sadržaja turističke ponude namijenjene OSI
- Edukacija turističkih kadrova za pomoć OSI
- Poticanje interesa za volontiranje
- Izrada smjernica o nužnim prilagodbama SO

NOSITELJI

- Ministarstvo turizma RH
- HSUTI

OSTALI DIONICI

- MRMS
- UHPA
- UPUHH
- Regionalna i područna samouprava
- Udruge građana

Hvala na pažnji!

Dr. sc. Damir Krešić

Vrhovec 5
10000 Zagreb
Hrvatska
tel: ++385 +1/39 09 666
fax:++385 +1/39 09 667
e-mail: damir.kresic@iztzg.hr
www.iztzg.hr

50 godina u službi turističkog razvoja
years in the service of tourism development